

Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie szkolne klasa 4 (p. rozszerzony)

Ocena śródroczna

Temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
WSPÓLCZESNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI					
*Kreowanie świata poprzez słowo – <i>W środku życia</i> Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać odpowiednie konteksty w interpretacji kreacji podmiotu lirycznego omówić funkcję środków językowych w budowaniu przesłania wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symbolikę noża i chleba w kontekście utworu zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
*Poeta wobec braku Boga – <i>bez</i> Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wskazać nawiązania biblijne obecne w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty filozoficzne 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować początek utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować wiersz w kontekście filozofii egzystencjalnej i nietzscheańskiej tezy „Bóg umarł”
* <i>Dlaczego klasycy</i> Zbigniewa Herberta – manifest artystyczny poety	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sytuację liryczną określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać części kompozycyjne utworu zaprezentować kontekst historyczny wiersza rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat postawy Tukidydesa skonfrontować ze sobą postawy Tukidydesa i współczesnych dowódców określić artystyczne credo poety poprzez udzielenie odpowiedzi na pytanie zawarte w tytule 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować ostatnią strofę 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat roli i zadań sztuki w kontekście utworu
* Filozoficzny namysł nad człowiekiem – <i>Monolog dla Kasandry</i> Wisławy Szymborskiej	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować sytuację liryczną wskazać fragmenty nawiązujące do mitologicznego źródła 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w odniesieniu do kontekstu mitologicznego omówić kompozycję wiersza zaprezentować utwory, w 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować i zinterpretować wnioski Kasandry na temat jej postawy odnieść przesłanie wiersza do kontekstów filozoficznych 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować obecne w utworze przeciwstawienie <i>ja – oni</i> przeanalizować stosunek Kasandry do umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia motywu Kasandry w różnych utworach literackich

		<p>których pojawia się motyw Kasandry</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych użytych w tekście 	<p>jasnowidzenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie wiersza 	
<p>*Życie jako przedstawienie – <i>Życie na poczekaui</i> Wisławy Szymborskiej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sytuację liryczną wiersza • wskazać sformułowania związane z teatrem 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat zapisanej w utworze wizji roli człowieka w świecie • zaprezentować utwory, w których pojawia się topos <i>theatrum mundi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję odwołań do teatru w wierszu • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia toposu <i>theatrum mundi</i> w różnych utworach literackich
<p>*. <i>Współzucie</i> Sławomira Mrożka – mechanizmy działania ludzkiej psychiki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora • określić problematykę opowiadania • wskazać elementy ironii i groteski w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję ironii i groteski w utworze • wskazać nawiązania do egzystencjalizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę opowiadania • omówić obraz ludzkiej natury, który wyłania się z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę z przesłaniem utworu
<p>* Realne i metaforyczne więzienie w opowiadaniu <i>Mój przyjaciel nieznamy</i> Sławomira Mrożka*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować narratora • określić problematykę opowiadania • wskazać środki językowe użyte w tekście • wskazać ironię • wskazać konteksty społeczno-polityczne i kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków językowych • omówić funkcję zacytowanego fragmentu <i>Hamleta</i> Williama Szekspira • wypowiedzieć się na temat postawy moralnej narratora • określić funkcję ironii w tekście • omówić symboliczne znaczenie gołębia 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie utworu • zinterpretować tytuł opowiadania • zinterpretować utwór w kontekście państwa totalitarnego • odnieść symboliczne znaczenie gołębia do problematyki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby ukazania motywu szatana w różnych tekstach kultury
<p>* Prawda i kreacja w opowiadaniu Jorge Luisa Borgesa <i>Zwierciadło i maska</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaje narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać problematykę opowiadania • wskazać odniesienia intertekstualne • wskazać wykorzystane w utworze konwencje 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i zinterpretować symbole pojawiające się w opowiadaniu • omówić cechy trzech wersji utworu i zinterpretować wywołane przez nie reakcje • określić funkcję odniesień intertekstualnych 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wartości odniesień intertekstualnych w literaturze
<p>*Rozważania o totalitaryzmie – <i>Natura i obłąd</i> Zygmunta Kubiaka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść eseju • zaprezentować problematykę poszczególnych części eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję tekstu • zaprezentować ideał nowego człowieka w państwie totalitarnym • zaprezentować mechanizm kształtowania się <i>postawy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję nawiązań kulturowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w czym przejawia się ekspresja językowa autora i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obowiązków ludzkości względem przyszłych pokoleń

		totalistycznej • wskazać cechy gatunkowe eseju			
<p>Ocenę niedostateczną śródroczną otrzymuje uczeń, który nie uzyskał przynajmniej 40% wymagań na ocenę dopuszczającą</p>					
<p>Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie szkolne klasa 4 (p. rozszerzony)</p>					
<p>Ocena roczna</p>					
* Straszny i śmieszny obraz PRL-u. <i>Mala apokalipsa</i> Tadeusza Konwickiego (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść utworu • omówić świat przedstawiony w powieści • opisać przedstawioną w utworze rzeczywistość PRL-u	• wypowiedzieć się na temat narracji • wskazać elementy autobiograficzne w utworze • scharakteryzować bohaterów pod kątem ich postaw i stosunku do ustroju	• wypowiedzieć się na temat funkcji nieokreślonego czasu i przestrzeni w powieści	• omówić symbolikę przestrzeni w powieści	
* Wędrówka w poszukiwaniu odpowiedzi – <i>Mala apokalipsa</i> Tadeusza Konwickiego (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować etapy wędrówki bohatera-narratora	• scharakteryzować bohatera-narratora • wskazać toposy i motywy literackie wykorzystane w kreacji przestrzeni • wskazać elementy katastroficzne w powieści	• omówić motywy działania bohatera • wskazać konteksty biblijne i omówić ich funkcję	• wypowiedzieć się na temat symbolicznego znaczenia wędrówki bohatera • zinterpretować znaczenie tytułu	• podjąć dyskusję na temat roli <i>paradygmatu polskiej kultury tyrtejskiej</i> w powieści
* <i>Mala apokalipsa</i> Tadeusza Konwickiego w dialogu z tekstami kultury	• wskazać utwory, w których pojawiają się podobne wątki i motywy	• zaprezentować różne ujęcia motywu samobójstwa w tekstach literackich	• omówić sposób ukazania motywu miłości w rzeczywistości państwa totalitarnego w <i>Malej Apokalipsie</i> i <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> Bułhakowa oraz w innych tekstach kultury	• porównać obraz i funkcję przestrzeni w powieści Konwickiego i <i>Procesie</i> Franza Kafki	• omówić, jaką funkcję pełni szpital psychiatryczny w powieściach <i>Mala Apokalipsa</i> oraz <i>Mistrz i Małgorzata</i>
* <i>Wieża</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego – studium samotności (lektura uzupełniająca)	• zrelacjonować treść opowiadania • wskazać plany czasowe w opowiadaniu	• wypowiedzieć się na temat narracji opowiadania • omówić kompozycję utworu • zaprezentować utwory, w	• wypowiedzieć się na temat drogi Lebbroso do zaakceptowania swojej samotności • omówić kompozycyjną	• zinterpretować symboliczne znaczenie wieży • porównać stosunek do samotności bohaterów	• omówić sposób przedstawienia motywu samotności w różnych tekstach kultury

		których pojawia się motyw samotności	funkcję motywu pielgrzyma świętokrzyskiego • wypowiedzieć się na temat parabolicznej wymowy utworu	opowiadania – Lebbrosa i nauczyciela z Turynu • zinterpretować znaczenie tytułu	
* Rozważania o cierpieniu w <i>Dzienniku pisanym nocą</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego	• zrelacjonować treść fragmentu • wymienić utwory, w których pojawia się motyw cierpienia	• wypowiedzieć się na temat struktury eseju • wskazać cechy gatunkowe eseju • wskazać analogie literackie, kulturowe i filozoficzne, które stały się osią tekstu	• omówić sposób interpretacji tekstów literackich i filozoficznych w <i>Dzienniku pisanym nocą</i> • omówić funkcję kompozycyjną przedostatniego akapitu fragmentu	• omówić sposób przedstawienia motywu cierpienia w różnych utworach literackich	• podjąć dyskusję na temat roli cierpienia w ludzkim życiu
* W poszukiwaniu bliskości drugiego człowieka – <i>Antygona w Nowym Jorku</i> Janusza Głowackiego	• zrelacjonować treść dramatu • zaprezentować miejsce akcji dramatu	• scharakteryzować bohaterów dramatu w kontekście losu emigranta i kryzysu bezdomności • omówić relacje pomiędzy bohaterami • wskazać utwory, w których pojawia się motyw domu	• omówić funkcję przestrzeni w dramacie • omówić rolę Policjanta • wskazać elementy tragiczne i komiczne w dramacie i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat funkcji czekania w dramacie	• porównać <i>Antygonę w Nowym Jorku</i> i <i>Antygonę</i> Sofoklesa • wypowiedzieć się na temat fatum w obu dramatach • zinterpretować ostatnie słowa Policjanta	• omówić funkcję aluzji literackiej w dramacie • omówić sposób przedstawienia motywu domu w różnych tekstach kultury, uwzględniając szerokie konteksty
* Na granicy światów – <i>Tren</i> Wojciecha Wencła	• przedstawić sytuację liryczną wiersza	• określić rodzaj liryki • wypowiedzieć się na temat kompozycji wiersza • wskazać cechy trenu w utworze	• sformułować tezę interpretacyjną • omówić funkcję środków językowych • określić, czy w utworze obecny jest motyw <i>ars moriendi</i> i uzasadnić swoją odpowiedź	• zinterpretować metaforykę utworu • wskazać różne interpretacje ostatniego wersu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
WSPÓŁCZESNOŚĆ – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
*Znaczenie etymologiczne a znaczenie realne wyrazu	• wskazać różnice pomiędzy znaczeniem etymologicznym a realnym wyrazu • wymienić rodzaje zmian w znaczeniach wyrazów, jakie zaszły w	• podać przykłady różnic pomiędzy znaczeniem etymologicznym a realnym	• wyjaśnić zjawisko etymologii ludowej • na podstawie definicji etymologicznych wyjaśnić, na czym polegały zmiany znaczenia podanych wyrazów	• ustalić znaczenie etymologiczne i realne podanych wyrazów • ustalić znaczenie etymologiczne wyrazu na podstawie jego budowy	

	polszczyźnie				
WSPÓLCZESNOŚĆ – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
* Esej	<ul style="list-style-type: none"> • definiować esej • wymienić najważniejsze cechy eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy charakterystyczne języka eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić założenia kompozycyjne eseju • przygotować materiały do napisania eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować problematykę podanego eseju • analizować język podanego eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć, poprawny pod względem językowym i kompozycyjnym, esej
*Reportaż	<ul style="list-style-type: none"> • definiować reportaż • wymienić najważniejsze cechy reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy reportażu w podanych przykładach • wymienić i omówić odmiany reportażu • rozpoznać odmiany reportażu • zaprezentować założeniakompozycyjne reportażu • rozpoznać cechy językowe reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cele i funkcje reportażu • omówić strukturę wskazanego reportażu • zgromadzić materiały do napisania reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować kompozycję wskazanych reportaży • przeanalizować język podanego reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć poprawny pod względem językowym i kompozycyjnym reportaż

Ocenę **niedostateczną** roczną otrzymuje uczeń, który nie uzyskał przynajmniej 40% wymagań na ocenę dopuszczającą